

Referat

Koordinationsudvalget for Tandpleje

Ordinært møde

Mødetidspunkt: 28-08-2024 14:00

Mødeafholdelse: TMK, SUH Køge

Medlemmer af udvalget:

Merete Stenstrup
Kit Vibe-Hastrup
Henning Tønning
Pia Frost
Lene Sommerlund Flindt
Trine Normann Bager
Nicole Nielsen

Fraværende:

Indholdsfortegnelse

1 (Åben) Godkendelse af dagsorden.....	3
2 (Åben) Orientering om sommeren 2024 i Tandpinevagten	4
3 (Åben) Drøftelse af reminder-brevet til de unge	6
4 (Åben) Orientering om dokumentationskrav i forbindelse med tandbehandling i narkose.....	9
5 (Åben) Drøftelse af vagtberedskabet ved akut opstået tandskade.....	11
6 (Åben) Orientering fra TMK.....	13
7 (Åben) Gensidig orientering bordet rundt	15
8 (Åben) Eventuelt	17
9 (Åben) Godkendelse af referat	18

1 (Åben) Godkendelse af dagsorden

Koordinationsudvalget for Tandpleje

Sags ID:

Dok ID:

Resumé

Godkendelse af dagsorden

Indstilling

-

Sagsfremstilling

-

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Dagsordenen er godkendt.

Fraværende

2 (Åben) Orientering om sommeren 2024 i Tandpinevagten

Koordinationsudvalget for Tandpleje

Sags ID: EMN-2022-01398

Dok ID: 11732584

Resumé

Tandpinevagten i Region Sjælland har i sommeren 2024 behandlet i alt 206 patienter i perioden ugerne 26-32. Denne orientering giver en oversigt over aktiviteten i tandpinevagten fordelt på vagtklynger og kommuner.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres af Koordinationsudvalget for tandpleje.

Sagsfremstilling

Sommeren 2024 forløb generelt tilfredsstillende i tandpinevagten. I alt 206 patienter blev behandlet, hvoraf størstedelen kom fra Vagtklynge 2, særligt fra Slagelse og Næstved kommuner med henholdsvis 34 og 24 patienter. Vagtklynge 1 og Vagtklynge 4 havde også en betydelig aktivitet, især i Guldborgsund og Faxe kommuner.

Modsat var der relativt få patienter i Vagtklynge 3, hvor Lejre Kommune kun havde 3 patienter i alt. I Vagtklynge 4 var der også få henvendelser fra Greve og Solrød kommuner med henholdsvis 5 og 2 patienter.

Der blev gennemført 2 telefonkonsultationer, én fra borger bosiddende i Næstved Kommune og én fra en borger bosiddende uden for Region Sjælland. Patienter fra kommuner uden for Region Sjælland udgjorde 24 af de samlede patienter.

Bilag:

- Oversigt over patienter i tandpinevagten sommeren 2024
- Oversigt over de kommunale tandplejers feriedækning

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Fraværende

Bilag

1. Bilag - Antal patienter i tandpinevagten sommeren 2024 (DokID: 11732581 - EMN-2022-01398)
2. Bilag - De kommunale tandplejers feriedækning - svar fra 13 kommuner (DokID: 11768751 - EMN-2022-01398)

3 (Åben) Drøftelse af reminder-brevet til de unge

Koordinationsudvalget for Tandpleje

Sags ID: EMN-2022-01398

Dok ID: 11735078

Resumé

Koordinationsudvalget har de sidste 2 år udsendt et reminder-brev til de unge, der ikke har været til tandeftersyn i mere end 3 år. Reminder-brevet har skabt misforståelser og frustrationer på grund af de inkluderede priser og en følelse af overvågning. Det foreslås at fjerne priseksempler fra brevet og overveje, at kommunerne i stedet udsender påmindelser for at forbedre kommunikationen og reducere unødvendige henvendelser.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget drøfter brevet indhold og afsender af brevet.

Sagen afgøres af Koordinationsudvalget for tandpleje.

Sagsfremstilling

Koordinationsudvalget har tidligere besluttet, at der skal udsendes et brev til de unge, der ikke har været til tandlæge i mere end 3 år.

Brevet blev senest udsendt i september 2023 til i alt 11.214 borgere.

Data fra afregning i perioden efter udsendelse af brevet til og med marts 2024 viser, at

- 1.567 unge har besøgt en tandlæge
- 9.647 af de 11.214 borgere har efter 6 mdr. endnu ikke fulgt opfordringen

Reminder-brevet, som er sendt ud til unge i Region Sjælland, har skabt betydelig telefonaktivitet og frustration hos borgere, særligt på grund af inkluderingen af priser for tandlægeydelse. Brevet har resulteret i, at mange borgere har kontaktet regionens sekretariat, regionstandplejen og vagttelefon for at bestille tid hos tandlæger til de specificerede priser. Dette har ført til udfordringer, da mange borgere ikke har forstået, at de selv skal kontakte en privatpraktiserende tandlæge.

Problematik

1. Inkludering af priser:

Priserne, som er inkluderet i brevet, har forårsaget stor forvirring blandt modtagerne. Mange borgere har opfattet priserne som et tilbud fra regionen, hvilket har ført til omfattende telefoniske henvendelser. Det har været en tung belastning for personalet i sekretariatet og vagttelefonen.

Der er en opfattelse af, at borgerne ikke læser hele brevet grundigt, hvilket fører til misforståelser.

2. Overvågningsfølelse

Nogle borgere har udtrykt bekymring over, at de føler sig overvågede, da brevet indikerer, at regionen har registreret, at de ikke har været til tandlæge i mere end tre år. Dette kan skabe en negativ oplevelse og modvilje mod brevet og Region Sjælland.

Forslag til ændringer

1. Udeladelse af priseksempel

Det foreslås, at priserne fjernes fra brevet for at undgå yderligere misforståelser og forvirring. Fokus bør i stedet være på at oplyse om vigtigheden af regelmæssig tandpleje og henvise til sundhed.dk for information om tandlæger.

2. Kommunerne som afsendere

Et forslag er, at kommunerne, som har ansvaret for udskrivning af unge fra den kommunale tandpleje, kunne stå for en opfølgende påmindelse. Kommunerne kunne sende et brev et år eller to efter udskrivningen, hvor de opfordrer de unge til at finde en ny tandlæge og informerer om mulighederne på sundhed.dk. Dette ville give en mere naturlig overgang og reducere følelsen af overvågning.

3. Ændret kommunikationsstrategi

Det kan overvejes at justere kommunikationen, så den ikke fremstår som overvågende, men snarere som en hjælpende hånd. Brevet kunne i stedet fokusere på generel information om tandpleje uden at nævne den specifikke periode, borgeren har været uden tandlægebesøg.

Konklusion

For at forbedre kommunikationen og reducere antallet af misforståelser og unødvendige henvendelser, foreslås det, at priserne fjernes fra brevet, og at de enkelte kommuner udsender reminder-brevet til de unge, der er udskrevet fra den kommunale tandpleje og som ikke har været til tandeftersyn. Dette ville lette presset på regionens telefonlinjer, give borgerne en mere klar og bedre service samt fjerne følelsen af overvågning.

Bilag:

- Udkast til henvendelse, version 1
- Udkast til henvendelse, version 2
- Reminder-brevet udsendt i 2023

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Udvalget beslutter at revidere reminderbrevet. Administrationen udarbejder et forslag som drøftes på næste møde.

Fraværende

Bilag

1. Bilag - Udkast til brev med kommunerne som afsender (DokID: 11732583 - EMN-2022-01398)
2. Bilag - Udkast til brev med Koordinationsudvalget som afsender (DokID: 11732582 - EMN-2022-01398)
3. Bilag - Udsendt brev til borgere 22 - 24 år der 1 september 2023 ikke har været til tandlæge i 3 år (DokID: 11733364 - EMN-2022-01398)

4 (Åben) Orientering om dokumentationskrav i forbindelse med tandbehandling i narkose

---

Koordinationsudvalget for Tandpleje

Sags ID: EMN-2022-01398

Dok ID: 11732569

Resumé

Region Sjællands Specialtandpleje kan kun tilbyde behandling i fuld narkose til patienter, der ikke kan behandles i den kommunale tandpleje eller hos en praktiserende tandlæge. Der skal derfor foreligge en anæstesiologisk vurdering eller ASA-III klassificering af patienten, der kan dokumentere behovet.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget tager orienteringen til efterretning og er behjælpelig med at videregive informationen.

Sagsfremstilling

Region Sjællands Specialtandpleje kan kun tilbydes til patienter, der ikke kan behandles i den kommunale tandpleje eller i primær sektor. Det er derfor nødvendigt at dokumentere, at patienten skal behandles i sygehusregi. Dokumentationen kan enten være en anæstesiologisk vurdering eller ASA-III klassificering af patienten.

Det præciseret derfor, at der sammen med det udfyldte henvisningsskema altid skal medsendes:

- Samtykkeerklæring
- Helbredsskema
- Erklæring fra anæstesiolog eller dokumentation for ASA III
- Opdateret medicinliste
- Tandlægejournal og røntgenbillede
- Tanddiagnoser og behandlingsplan

Her vil der være links til henvisningsskema, samtykkeerklæring og helbredsskema på Region Tandplejens hjemmeside.

Bilag

- Henvisning til enkelt narkose

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Fraværende

Bilag

1. Bilag - Henvisning til Enkelt-GA (DokID: 11732574 - EMN-2022-01398)
2. Bilag - Henvisning til Enkelt Narkose webtekst (DokID: 11732573 - EMN-2022-01398)

5 (Åben) Drøftelse af vagtberedskabet ved akut opstået tandskade

---

Koordinationsudvalget for Tandpleje

Sags ID: EMN-2022-01398

Dok ID: 11732098

Resumé

I henhold til Bekendtgørelsens § 30, Stk. 7, er det Koordinationsudvalgets ansvar at sikre en vagtordning for behandling af akutte tandskader. Da den nuværende ordning på Sjællands Universitetshospital i Køge ophører den 31. december 2024, er der behov for en ny løsning, der kan sikre behandling af akutte tandskader uden for almindelig åbningstid.

Indstilling

Det indstilles, at Koordinationsudvalget

- drøfter, hvordan en tandlægevagtordning kan sikres i Region Sjælland
- nedsætter en hurtigt arbejdende arbejdsgruppe, der skal fremsætte løsningsforslag
- udarbejder en plan for etablering af en tandskadevagt, der kan træde i kraft den 1. januar 2025
- udarbejder en instruks til akuttelefonen samt en informationstekst til relevante hjemmesider, som beskriver, hvordan borgere skal forholde sig ved akutte tandskader uden for almindelig åbningstid.

Sagen afgøres af Koordinationsudvalget for Tandpleje

Sagsfremstilling

Baggrund

Tand-, Mund- og Kæbekirurgisk Afdeling (TMK) har hidtil varetaget behandling af akutte tandskader uden for almindelig åbningstid, hvor patienterne er blevet behandlet på Sjællands Universitetshospital (SUH) i Køge. TMK ophører med denne vagtfunktion pr. 31. december 2024.

I henhold til Bekendtgørelsens § 30, Stk. 7, er det Koordinationsudvalgets ansvar at sikre, at der etableres en vagtordning, som kan tage sig af de akutte tandskader.

Udfordring

TMK ophører som tandskadevagt i Region Sjælland den 1. januar 2025, hvilket nødvendiggør en ny løsning, der kan sikre behandling af akutte tandskader, herunder replantation og stabilisering, uden for tandklinikernes normale åbningstid.

Regionens nuværende tandpinevagt er bemanded i få timer i weekender, på helligdage og på de indeklemte hverdage, hvilket ikke sikrer den nødvendige tandlægehjælp.

Konklusion

Der er et presserende behov for at etablere en tandskadevagt, som kan håndtere akutte tandskader uden for almindelig behandlingstid. Koordinationsudvalget, eller en arbejdsgruppe under dette, skal arbejde på at sikre etableringen af en vagtordning samt udarbejde en instruks til akuttelefonen og andre relevante aktører. Derudover skal der udvikles informationsmateriale til borgerne om, hvor de skal henvende sig ved tandskader, samt vejledning om, hvordan de specifikt skal forholde sig ved akut opståede tandskader.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Koordinationsudvalget er forpligtet til at sikre et vagtberedskab for regionens borgere, der indtil 31. december 2024 varetages af TMK på SUH-Køge. Udvalget beslutter derfor at nedsætte en arbejdsgruppe under Koordinationsudvalget, der skal arbejde på en løsning.

Arbejdsgruppen beslutter, hvem de vil række ud efter i forbindelse med arbejdet, men udvalget nævner, at man kan inddrage vagten på Oslo Plads eller i Hillerød ligesom cheftandlægen på Rigshospitalet kan inddrages.

Der afholdes et ekstraordinært møde i Koordinationsudvalget den 9. oktober, hvor arbejdsgruppen fremlægger tanker og overvejelser.

Udvalget består af

- Fra Kommunerne: Overtandlæge Henning Tønningsen
- Fra privat praksis: Tandlæge Anni Rønman, Sjællands tandforening
- Fra Regionen:
  - Fra TMK: Chefsygeplejerske Trine Normann Bager og specialtandlæge Vlad-Andrei Florescu
  - Fra DNS: Tandklinikassistent Bettina Sørensen, der indkalder og sekretariatsbetjener arbejdsgruppen

Fraværende

Bilag

1. Bilag - Gennemgang af de oplysninger regionerne giver deres borgere (DokID: 11733433 - EMN-2022-01398)

6 (Åben) Orientering fra TMK

Koordinationsudvalget for Tandpleje

Sags ID: EMN-2022-01398

Dok ID: 11732149

Resumé

Tand-, mund- og kæbekirurgisk afdeling orienterer om justeringer i behandlingskapaciteten og i de opdaterede visitationskriterier, som TMK fremadrettet vil følge som led i tilpasning af ressourcer og behandlingskapacitet samt for at sikre den bedst mulige håndtering af patientforløbene.

Indstilling

Det indstilles, at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres af Koordinationsudvalget for tandpleje.

Sagsfremstilling

Tand-Mund- og Kæbekirurgisk Afdeling giver en orientering om:

1. Patienter, der skal saneres forud for antiresorptiv behandling

Der vil blive orienteret om de patienter, som modtages på TMK samt om retningslinjerne for sanering af disse, når de overgår til privat praksis. Specialtandlæge Vlad-Andrei Florescu vil fremlægge de gældende visitationsretningslinjer samt procedurerne for sanering.

2. Ortodontisk behandling - Tidlig behandling af vigende overkæbe

Projektet, der oprindeligt blev iværksat som et forskningsprojekt, omfattede 10 patienter. Det har udviklet sig væsentligt og i det forgangne år blev der foretaget kirurgiske indgreb på tæt ved 100 patienter. Denne markante stigning i antallet af patienter har medført udfordringer, da flere kommuner ikke har tilstrækkelig kapacitet til at varetage den videre ortodontiske behandling, hvilket har medført, at afdelingen i dag er presset på ressourcer. Der vil derfor fremadrettet kun kunne tilbydes ortodontiske behandlingsforløb til et begrænset antal børn på TMK. For de kommuner, der ikke selv har kapacitet til at varetage den ortodontiske behandling, kan TMK ikke tilbyde yderligere assistance på nuværende tidspunkt. Kommunerne er fortsat velkomne til at indsende henvisninger til kirurgisk intervention, men må forvente ventetid og at operationen kan blive udført på Rigshospitalet.

En stigende andel af børnene har vanskeligt ved at gennemføre behandlingen. Det vil derfor fremover være afgørende ikke blot at vurdere den faglige del relateret til tandstilling, men også at inddrage en vurdering af barnets modenhed og evne til at gennemgå behandlingen.

Bilag:

Nationale visitationsretningslinjer for patienter i behandling med antiresorptiv medicin og medicin relateret osteonekrose i kæberne (MRONJ)

Visitationsretningslinjer

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Fraværende

Bilag

1. Bilag - Nationale-visitationsretningslinjer (DokID: 11768723 - EMN-2022-01398)
2. Bilag - Om patienter i antiresorptiv behandling med risiko for at udvikle osteonekrose i kberne til tandlge (DokID: 11768724 - EMN-2022-01398)
3. Bilag - Tidlig behandling af vigende overkæbe (DokID: 11734016 - EMN-2022-01398)

7 (Åben) Gensidig orientering bordet rundt

Koordinationsudvalget for Tandpleje

Sags ID: EMN-2022-01398

Dok ID: 11730488

Resumé

Der gives en gensidig orientering fra udvalgets medlemmer.

Indstilling

Det indstilles, at Koordinationsudvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagen afgøres af Koordinationsudvalget for tandpleje.

Sagsfremstilling

Der gives en gensidig orientering fra de respektive områder til udvalgets medlemmer.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Lolland Kommune: Der er rekrutteringsproblemer

Guldborgsund Kommune: Der er rekrutteringsproblemer

Privat praksis: Travlhed og svært at rekruttere både tandlæger og tandplejere

Region Sjælland:

- Forslag til ændring af Sundhedsloven §166, der omhandler særligt tilskud til almindelig forebyggende og behandlende tandpleje til 6 patientgrupper, er vedtaget 1. juli 2024. Alle 6 grupper, undtagen gruppen af patienter, der er gennemgået strålebehandling i hoved og hals, skal igennem en spytmåling (sialometri), som kommer til at foregå i regionen. Bekendtgørelsen er i øjeblikket i høring. Regionerne er i gang med at udarbejde vejledning til borgere. Poul gør opmærksom på, at der er lavet temmelig meget om og betoner betydningen af, at Tandlægeforeningen påtager sig den opgave at klæde deres egne medlemmer på.
- Specialtandpleje har været i beredskab, siden rammeaftalerne udløb. Der er kun taget nye henvisninger ind fra patienter med akutte smerter. Regionstandplejen har fastholdt behandling i generel anæstesi, og kan dermed fortsat behandle patienter med store behov.

Der har været opslået stillinger, der tilbyder et yderst attraktive lønniveau til den rette kandidat og specialtandplejen forventer at gå i almindelig drift pr. 1. september 2024
Regionen arbejder på rammeaftalen med kommunerne og er lavet udkastet.

Fraværende

8 (Åben) Eventuelt

Koordinationsudvalget for Tandpleje

Sags ID:

Dok ID:

Resumé

Emner til eventuelt

Indstilling

-

Sagsfremstilling

-

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

-

Fraværende

9 (Åben) Godkendelse af referat

Koordinationsudvalget for Tandpleje

Sags ID:

Dok ID:

Resumé

-

Indstilling

-

Sagsfremstilling

-

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

-

Fraværende

Dagsordenspunktets titel: Orientering om sommeren 2024 i Tandpinevagten

Bilag til punkt nr. 2

- Bilag - Antal patienter i tandpinevagten sommeren 2024

Bilag

Antal patienter i tandpinevagten sommeren 2024					
Ugerne 26-32					
	Kommune	Voksen	BUT	Telefon-kons.	Patienter i alt
Vagtklynge 1	Vordingborg	6	1		7
	Guldborgsund	12	11		23
	Lolland	8	0		8
Vagtklynge 2	Slagelse	24	10		34
	Næstved	22	1	1	24
	Sorø	5	1		6
	Ringsted	5	5		10
Vagtklynge 3	Odsherred	5	1		6
	Kalundborg	7	5		12
	Holbæk	8	4		12
	Lejre	2	1		3
Vagtklynge 4	Roskilde	8	4		12
	Greve	1	4		5
	Solrød	0	2		2
	Køge	5	1		6
	Stevns	1	0		1
	Faxe	9	2		11
Kommuner uden for Region Sjælland		18	5	1	24
Patienter i alt		146	58	2	206

Relateret dokument 2/2

Dokument Navn:	Bilag - De kommunale tandplejers feriedækning - svar fra 13 kommuner.pdf
Dokument Titel:	Bilag - De kommunale tandplejers feriedækning - svar fra 13 kommuner
Dokument ID:	11768751

Der er kommet svar fra 13 kommuner vedr. de kommunale tandplejers dækning af ferie

1. Slagelse Kommune

Åbent første uge af skolernes sommerferie

2. Ringsted Kommune

Åbent første uge af skolernes sommerferie

3. Vordingborg Kommune

Åbent med fuld drift i den første uge af sommerferien. Akut team i anden og sidste uge af sommerferien

4. Roskilde Kommune

Åbent første uge af skolernes sommerferie samt en vagtordning med åbent hver mandage i alle sommerferiens øvrige uger. Derudover har OR-afd. åbent 2 mandage i sommerferien

5. Holbæk kommune

Åbent for AKUT patienter i uge 27,28, og 30

6. Lejre Kommune

Som regel åbent i uge 7/8

Ferielukket i påskeferien, sommerferien, efterårsferien og juleferien

7. Stevns Kommune

Lukket i skolernes ferie med undtagelse af vinterferien

8. Lolland Kommune

Åbent første og sidste uge i sommerferien samt i efterårsferien og vinterferien

9. Greve Kommune

Åbent i uge 27 samt i uge 32

10. Sorø Kommune

Lukket 5 uger i sommerferien, i uge 7, i efterårsferien, i juleferien og i dagene op til påske

11. Faxe Kommune

Lukket i sommerferien. Vi har en aftale med de privat praktiserende tandlæger om, at de tager akutte patienter

12. Køge Kommune

Åbent i første uge af skolesommerferien og i vinterferien

13. Guldborgsund Kommune

Åbent i den første uge af sommerferien

Dagsordenspunktets titel: Drøftelse af reminder-brevet til de unge

Bilag til punkt nr. 3

- Bilag - Udkast til brev med kommunerne som afsender

Navn
Adresse1
Adresse2

Din tandsundhed er vigtig

Kære **Navn**

Dato: XX, **september** 2024

Sags ID: EMN-2022-01398

Dokument ID: 11079695

Afsender indsættes her

Ifølge sygesikringen i Region Sjælland har du ikke været til tandlæge/tandplejer, siden du blev afsluttet i den kommunale tandpleje. Da dine tænders sundhed er vigtig for at undgå andre sygdomme i kroppen, som f.eks. kan en betændelsestilstand i tandkødet føre til alvorlige lidelser i hjertet, opfordrer vi dig til at kontakte en tandlæge, så du kan komme til regelmæssig tandpleje igen.

Da du er afsluttet i den gratis kommunale tandplejeordning, skal du selv vælge tandlæge og bestille tid for at få en tandundersøgelse

På linket herunder kan du se en oversigt over [alle praktiserende tandlæger i Region Sjælland](#)

Hvis du har fået undersøgt dine tænder efter du forlod den kommunale tandplejeordning, beklager vi fejlen og takker for, at du passer på dine tænder. Bliv ved med det.

Venlig hilsen

De kommunale tandplejer og Koordinationsudvalget for Tandpleje i
Region Sjælland

Relateret dokument 2/3

Dokument Navn:	Bilag - Udkast til brev med Koordinationsudvalget som afsender.pdf
Dokument Titel:	Bilag - Udkast til brev med Koordinationsudvalget som afsender
Dokument ID:	11732582

Navn
Adresse1
Adresse2

Din tandsundhed er vigtig

Kære **Navn**

Ifølge sygesikringen i Region Sjælland er det mere end 3 år siden, du sidst var til tandlæge/tandplejer. Dine tænders sundhed er vigtig for at undgå andre sygdomme i kroppen, f.eks. kan en betændelsestilstand i tandkødet føre til alvorlige lidelser i hjertet, derfor opfordre vi dig til at kontakte en tandlæge

Du skal selv vælge tandlæge og bestille tid for at få en tandundersøgelse

Du kan se en oversigt over alle privatpraktiserende tandlæger i Danmark på hjemmesiden sundhed.dk.

På linket herunder kan du se en oversigt over [alle praktiserende tandlæger i Region Sjælland](#)

Hvis du har fået undersøgt dine tænder inden for de seneste 3 år, beklager vi fejlen og takker for, at du passer på dine tænder. Bliv ved med det.

Venlig hilsen

Koordinationsudvalget for Tandpleje,
Region Sjælland

Dato: XX, **september** 2024

Sags ID: EMN-2022-01398

Dokument ID: 11079695

**Koordinationsudvalget for
Tandpleje, Region Sjælland**

*Koordinationsudvalget for
tandpleje består af
repræsentanter for den
kommunale og regionale
tandpleje samt
repræsentanter for de
privatpraktiserende
tandlæger*

Relateret dokument 3/3

Dokument Navn:	Bilag - Udsendt brev til borgere 22 - 24 år der 1 september 2023 ikke har været til tandlæge i 3 år.pdf
Dokument Titel:	Bilag - Udsendt brev til borgere 22 - 24 år der 1 september 2023 ikke har været til tandlæge i 3 år
Dokument ID:	11733364

Til borgere mellem 20 – 24 år

Din tandsundhed er vigtig

Kære NAVN.

Ifølge Region Sjællands sygesikring har du ikke fået undersøgt din tandsundhed de seneste 3 år.

Vi skriver til dig, fordi det er vigtigt at få undersøgt sine tænder og mund regelmæssigt, så eventuelle huller eller andre sygdomme kan behandles, inden de udvikler sig til mere alvorlige tilstande.

Dine tænders sundhed er vigtig, også for at undgå andre sygdomme i kroppen. En betændelsestilstand i tandkødet kan f.eks. føre til alvorlige lidelser i hjertet. Vi opfordrer dig derfor at få undersøgt dine tænders sundhed regelmæssigt.

Du kan på sundhed.dk finde en oversigt over privatpraktiserende tandlæger i dit nærområde. Du skal selv kontakte en tandlæge for at aftale tid til en undersøgelse.

For dig, som er mellem 22 og 25 år, vil prisen på følgende behandlinger være

- Undersøgelse af dine tænder og mund: kr.103,34
- Bitewings, som er 2 røntgenbilleder, der viser, om du har huller mellem tænderne: kr. 226,21
- En tandrensning: kr. 159,39

Hvis du har fået undersøgt dine tænder inden for de seneste 3 år, beklager vi forstyrrelsen og takker for, at du passer på dine tænder. Blive ved med det.

Dato: ...september 2023

Sags ID: EMN-2022-01398

Dokument ID: 10952424

**Koordinationsudvalget for
Tandpleje**

Alleen 15

4180 Sorø

Tlf.: 57 87 57 87

dnsv@regionsjaelland.dk

Venlig hilsen

Koordinationsudvalget for Tandpleje
Region Sjælland

Koordinationsudvalget for Tandpleje består af repræsentanter for den kommunale og regionale tandpleje samt repræsentanter for de privatpraktiserende tandlæger.

Dagsordenspunktets titel: Orientering om dokumentationskrav i forbindelse med tandbehandling i narkose

Bilag til punkt nr. 4

- Bilag - Henvisning til Enkelt-GA

Henvisning til Enkelt-GA

Alle felter skal udfyldes.

Er henvisningen mangelfuld vil henvisningen blive afvist og blive sendt tilbage til henvisende kommune.

Navn:	Cpr. nr.:
Adresse:	By og postnummer:
Telefon:	Kommune:
Pårørende/kontaktperson/værge	Telefon:
Årsag til henvisning til behandling i fuld narkose i hospitalsregi: ☐ Erklæring fra anæstesiolog ☐ ASA III	
Tandfaglige diagnoser:	
Følgende skal medsendes henvisningsskemaet: • Samtykkeerklæring • Helbredsskema • Erklæring fra anæstesiolog eller dokumentation for ASA III • Opdateret medicinliste • Tandlægejournal og røntgenbilleder • Behandlingsplan	

Region Sjællands Tandpleje
Specialtandplejen
Ringstedgade 61, indgang 33/33A
4700 Næstved
Telefon: 58 52 49 88
Mail: rstand@regionsjaelland.dk

_____
Dato og underskrift (visitor)

_____
Kommunens stempel

Relateret dokument 2/2

Dokument Navn:	Bilag - Henvisning til Enkelt Narkose webtekst.docx
Dokument Titel:	Bilag - Henvisning til Enkelt Narkose webtekst
Dokument ID:	11732573

Nedenstående er et forslag til, hvad der kan stå på vores hjemmeside:

‘Enkelt Narkose- behandling’ i Region Sjællands Specialtandpleje kan kun tilbydes til patienter, der ikke kan behandles i den kommunale tandpleje eller i primær sektor. Det er derfor nødvendigt, at I dokumenterer, at patienten kun kan behandles i sygehusregi. Det kan I gøre enten ved at få en anæstesiologisk vurdering eller ASA- klassificere patienten og medsende dokumentation herfor.

Sammen med udfyldt henvisningsskema skal I altid medsende:

- *Samtykkeerklæring*
- *Helbredsskema*
- *Erklæring fra anæstesiolog eller dokumentation for ASA III*
- *Opdateret medicinliste*
- *Tandlægejournal og røntgenbillede*
- *Tanddiagnoser og behandlingsplan*

Her vil der være links til henvisningsskema, samtykkeerklæring og helbredsskema

Dagsordenspunktets titel: Drøftelse af vagtberedskabet ved akut opstået tandskade

Bilag til punkt nr. 5

- Bilag - Gennemgang af de oplysninger regionerne giver deres borgere

Bilag – Gennemgang af de oplysninger regionerne giver deres borgere

Region Sjælland

Tandlægeforeningen skriver:

I Region Sjælland henvises der til akuttelefonen 1818 i forbindelse med Tandskade

Kilde: [Region Sjælland - Tandlægeforeningen \(tandlaegeforeningen.dk\)](http://tandlaegeforeningen.dk)

På regionens egen hjemmeside henvises der til tandpinevagten under

[Akuthjælp - Region Sjælland - Vi er til for dig \(regionsjaelland.dk\)](http://regionsjaelland.dk) >

[Tandpinevagten - Region Sjælland - Vi er til for dig \(regionsjaelland.dk\)](http://regionsjaelland.dk)

På sundhed.dk henvises der til de 2 tandpinevagter

[Tandlægevagten - sundhed.dk](http://sundhed.dk)

[Find behandler - sundhed.dk](http://sundhed.dk)

De øvrige regioners hjemmesider

Region Hovedstadens hjemmeside

Tandskader - AKUT hjælp - førstehjælp

Her kan du få information om muligheder for akut hjælp med tandskader, vejledning i førstehjælp ved de forskellige typer af tandskader.

[Har du mistet en blivende tand](#)

Har du slået dine tænder og én eller flere blivende tænder er slået helt ud, skal du gøre følgende:

- Find tanden/tænderne.
- Tandene/tænderne skal holdes fugtige, i en beholder med mælk eller spyt.

- Har du ikke det så læg tanden på håndfladen og hold den fugtig ved at spytte på den indtil du kan lægge den i en beholder med mælk.
- Undgå at røre ved tandroden, men hold på den helt hvide del af tanden (tandkronen).

Hvis du har mod på det, så sæt tanden på plads i munden med det samme ved at gøre følgende:

- Hold på det helt hvide af tanden (tandkronen).
- Skyl tandroden 5 -10 sekunder under koldt vand (alternativt fysiologisk saltvand hvis du har det).
- Sæt tande på plads i kæben igen.
- Bid sammen på tanden i et lommetørklæde eller lignende indtil du ankommer til Tandskadevagten/din tandlæge. (for ikke at komme til at sluge tanden).

Akut behandling er ALTID nødvendig.

Kontakt STRAKS egen tandlæge eller Akuttelefonen 1813.

Tandskadevagten Region H

Har du fået en AKUT behandlingskrævende tandskade, eller bløder du i munden efter tandudtrækning eller operation, udenfor din tandlæges normale åbningstid kan du kontakte Tandskadevagten via Akut telefonen 1813.

Kilde: [Tandskader - AKUT hjælp - førstehjælp \(regionh.dk\)](#)

I dagtimerne på hverdage skal du kontakte egen tandlæge/kommunal tandpleje.

Du kan få rådgivning hele døgnet på Akuttelefonen på 1813.

Tandskadevagten er etableret i et samarbejde mellem Region Hovedstaden og Region Hovedstadens Tandlægeforening.

Region Syddanmarks hjemmeside

Akut tandskade i forbindelse med ulykke

Får du en akut tandskade i forbindelse med en ulykke uden for din egen tandlæges åbningstid, kan du ringe på telefon XX xx XX xx for at få behandling.

Mindre tandskader og tandpine behandles i Tandlægevagten.

Kilde: [Tandskadevagt \(regionsyddanmark.dk\)](https://regionsyddanmark.dk)

Region Nordjyllands hjemmeside

Har du større skader?

Har du større skader, og holder din egen tandlæge og tandlægevagten lukket, kontakt da lægevagten på tlf. XX XX XX XX.

Ring, før du tager på akutmodtagelsen.

Når du ringer, får du rådgivning allerede i telefonen, og lægen vurderer, hvor du får den rette behandling.

Læs mere om lægevagten i Region Nordjylland

Kilde: [Region Nordjylland - Tandlægeforeningen \(tandlaegeforeningen.dk\)](https://tandlaegeforeningen.dk)

Region Midtjylland

Har du en akut tandskade, og har din tandlæge og tandlægevagten lukket, kan du ringe til lægevagten på tlf. xx xx xx xx (fra kl. 16 til kl. 8 om morgenen, weekend og helligdage). Lægen hjælper dig videre til behandling hos egen læge, på skadestue eller på akutklinik.

Kilde: [Region Midtjylland - Tandlægeforeningen \(tandlaegeforeningen.dk\)](https://tandlaegeforeningen.dk)

Dagsordenspunktets titel: Orientering fra TMK

Bilag til punkt nr. 6

- Bilag - Nationale-visitationsretningslinjer

09.09.2019 – revideret 20.09.2019. Vedtaget ved DSOMK's Generalforsamling 20.09.2019.

National visitationsretningslinje

Patienter i behandling med antiresorptiv medicin og Medicin Relateret Osteonekrose i kæberne (MRONJ)

Vejledning for Tand-Mund-Kæbekirurgiske hospitalsafdelinger i DK, privatpraktiserende specialtandlæger i Tand-Mund-Kæbekirurgi, samt alment privatpraktiserende tandlæger

Baggrund

Siden det første tilfælde af MedicinRelateret Osteonekrose i Kæberne (MRONJ) i 2003 er hyppigheden af MRONJ steget overalt i verden og udgør i dag en stor udredning- og behandlingsopgave. En aktuell problemstilling omhandler hvem der kan/skal udføre fokussanering (fjernelse af odontogene foci) på patienter i antiresorptiv (AR) (knoglestyrkende) behandling stigende og uafklaret på landsplan mht hvor behandling skal foregå.

Vedlagte oversigt er en vejledning til ensartet visitation for de danske kæbekirurgiske hospitalsafdelinger (TMK) og en organisering og fordeling af de forskellige opgaver mellem hospitalssektoren og primærsektoren.

Hovedvægten i denne vejledning er lagt på hvilke patientgrupper der findes relevante at visitere ind til TMK-afdelingerne til hospitalsbehandling.

National visitationsretningslinje

Patienter i behandling med antiresorptiv medicin og Medicin Relateret Osteonekrose i kæberne (MRONJ)

Introduktion

Antiresorptiv (AR) behandling omfatter Bisfosfonater (BF) samt antistoffer (Denosumab), der hæmmer knogleresorption, og anvendes til styrkelse af knoglerne ved myelomatose, brystcancer, prostatacancer og, visse typer lunge- og nyrecancer samt ved knogleskørhed (osteoporose) og enkelte andre maligne og benigne knoglesygdomme.

AR behandling virker ved at styrke knoglerne, så smerter og spontanfrakturer i skelettet nedsættes. Herudover har AR en forebyggende virkning mod osteoporose og mod spredning af metastaser fra brystkræft og prostatakræft.

Medicin-Relateret Osteonekrose af kæben (MRONJ) er en kendt bivirkning til antiresorptiv behandling. Risikoen for MRONJ er relateret til en række faktorer, inkl. dosis og varighed af AR. Endvidere er infektion omkring tænder samt tandekstraktion af disse er ofte forbundet med start af MRONJ.

- **1-Højdosis AR** gives til cancerpatienter med spredning til skelettet (**med** metastaser)
- **2-Moderat/lavdos is Adjuverende AR (forebyggende)** gives til cancerpatienter **uden** metastaser
- **3-Lavdos is AR** gives til osteoposepatienter

Udover AR kan visse moderne kemoterapeutika (bl.a. tyrosin-kinase hæmmere) også udløse MRONJ.

Definition af MRONJ

ONJ defineres som tilstedeværelse af blottet kæbeknogle $\geq$ 8 uger hos en

patient i antiresorptiv behandling, som ikke har modtaget strålebehandling på kæberne.

Prævalens af MRONJ er 0,8-20 % hos cancerpatienter i højdosis antiresorptiv-behandling.

Prævalens af MRONJ er 0,01-0,04 % hos osteoporosepatienter i lavdosis antiresorptiv behandling.

Risikofaktorer for ONJ

- **1-Cancerpatienter med metastaser i højdosis antiresorptiv behandling: Høj risiko**
- **2-Cancerpatienter uden metastaser i moderat/lavdosis antiresorptiv adjuverende (forebyggende) behandling: Risiko endnu ukendt**
- **3-Osteoporosepatienter i lavdosis antiresorptiv behandling: Lav risiko**

Generelle risikofaktorer

Bisfosfonat type: Nitrogenholdige BF har højere risiko end nitrogenfrie,

f.eks har zolendronsyre højere risiko end ibandronat.

Varighed af antiresorptiv behandling: lang tid = større risiko. Efter ca. 3 måneder stiger risikoen ved højdosis antiresorptiv behandling. Efter 3 år med lavdosis stiger risiko.

Ostoporosepatienter i lavdosisbehandling har lav risiko ved ≤ 4års behandling.

Ostoporosepatienter i lavdosisbehandling >4 år har antagelig højere, men endnu ukendt risiko for ONJ (sept. 2019).

- **1-Højdosis** antiresorptiv medicin gives til cancerpatienter med metastaser = højere risiko
- **1-Højdosis** kan gives både intravenøst (Zolendronsyre=Zometa 4 mg/md), subcutant (XGEVA=Denosumab 120 mg/md), eller som tabletter (Ibandronat=Bondronat/50 mg daglig)
- **2-Moderat/lavdosis** antiresorptiv medicin gives som adjuverende (= forebyggende) til brystcancer og prostatacancer patienter (oftest hver

3-6 md) (Zolendronsyre=Zometa/3-6 md, eller XGEVA=Denosumab
120 mg/3-6 mdr

- **3-Lavdosis** AR gives i form af Zolendronsyre (aclasta iv/årlig), eller alendronat 70 mg/ugentlig) eller Denosumab (=Prolia 60 mg s.c./6 mdr)

Anden medicin som kemoterapi eller steroidbehandling kan øge risikoen for ONJ.

TKI synes at øge risikoen for ONJ.

Tilføjelse 20.11.2019

Nedenstående oversigt er en vejledning til visitation af patienter, der skal have foretaget oral kirurgi inklusive tandfjernelse i forbindelse med antiresorptiv behandling.

Grundlag for behandlingssted besluttet ud fra individuel patient-vurdering.

Retningslinier for visitation af patienter til tandekstraktion/kirurgi i de Tand-Mund-Kæbekirurgiske hospitalsafdelinger (TMK)

Patienttype	Modtages i TMK hospitalsafdelinger	Privatpraktiserende Specialtandlæger i TMK	Privatpraktiserende tandlæger
Patienter, der skal starte AR behandling	Nej	Ja	Ja
Cancerpatienter, har modtaget eller er i gang med høj-dosis AR behandling	Ja	Nej	Nej
Cancer patienter, der er i adjuverende AR behandling	Nej	Ja	Nej
Osteoporose patienter, der er i lavdosis AR behandling ≤4 år	Nej	Ja	Ja
Osteoporose patienter, der er i lavdosis AR behandling >4 år	Nej	Ja	Nej
Patienter med mistanke om MRONJ	Ja	Nej	Nej

20.09.2019:

Det er aftalt at vedlagte visitationsskrivelse skal revideres inden for 2 år

Relateret dokument 2/3

Dokument Navn:	Bilag - Om patienter i antiresorptiv behandling med risiko for at udvikle osteonekrose i kberne til tandlge.pdf
Dokument Titel:	Bilag - Om patienter i antiresorptiv behandling med risiko for at udvikle osteonekrose i kberne til tandlge
Dokument ID:	11768724

Om patienter i antiresorptiv behandling (bisfosfonater og denosumab) med risiko for at udvikle osteonekrose i kæberne

Til tandlæger, tandplejere og kliniske tandteknikere

Hvorfor skal du have denne information?

En del patienter får antiresorptiv (knoglestyrkende) medicin i form af bisfosfonater eller denosumab som led i behandling af enten cancer eller osteoporose.

Patienter, der får eller tidligere har fået antiresorptiv behandling, har en øget risiko for at udvikle osteonekrose i kæberne. Derfor er der en række forholdsregler og forebyggende tiltag, du bør kende, når du behandler disse patienter – både før, under og efter den antiresorptive behandling.

Hvad er osteonekrose i kæberne?

Medicininduceret osteonekrose i kæberne viser sig ved tilstedeværelsen af blottet knogle eller knogle, som kan sonderes igennem en fistel, hos patienter, der får eller tidligere har fået antiresorptiv behandling, og som ikke har anden årsag.

I nogle tilfælde opstår symptomer på osteonekrose i kæberne umiddelbart efter start af den antiresorptive behandling, men oftest viser symptomerne sig først, når patienten har været i behandling i flere måneder til år. Symptomerne kan være:

- Smerte og/eller hævelse i over- eller underkæbe
- Dårlig smag i munden pga. infektion i kæben
- Blottet knogle
- Manglende heling efter tandekstraktion, hvor der ikke ses opheling efter fire uger
- Løse tænder, som ikke kan relateres til parodontitis eller anden årsag
- Intraoral eller ekstraoral fistel
- Føleforstyrrelse i underlæbe
- Tryksår fra tandproteser, der er aflastet og ikke heler op efter fire uger

Hos ca. 25 % af patienter med osteonekrose i kæberne kan man ikke se blottet knogle.

Hvilke patienter er i risiko for at få osteonekrose i kæberne?

Behandling med antiresorptiv medicin gives i forskellige doser til forskellige patientgrupper:

1. *Højdosis antiresorptiv behandling* gives til nogle patienter med kræft med knoglemetastaser, herunder bryst-, prostata- og lungekræft samt til patienter med myelomatose (knoglemarvskræft). Afhængig af den konkrete patienttype vil ca. 1-5 % af patienterne, der får denne behandling, udvikle osteonekrose i kæberne.
2. *Adjuverende behandling* er behandling, der skal forebygge, at en kræftsygdom spreder sig eller kommer igen. Adjuverende antiresorptiv behandling gives fx til patienter, der har haft brystkræft, og som ikke har metastaser til knoglerne. Risikoen for at udvikle osteonekrose i kæberne hos patienter i adjuverende antiresorptiv behandling er 1-2 %.
3. *Lavdosis antiresorptiv behandling* gives til mange patienter med osteoporose samt til nogle patienter med prostatakræft. Risikoen for at udvikle osteonekrose i kæberne hos patienter i lavdosise behandling er meget lille. Mindre end 0,1 % af disse patienter udvikler osteonekrose i kæberne.

Hvad skal du være opmærksom på som behandler?

Som behandler skal du vide, at der ved behandling af ovenstående patientgrupper er forskellige forholdsregler afhængig af, hvilken patientgruppe du behandler.

Hvis det kan have betydning for behandlingen, hvilken medicin patienten får eller tidligere har fået, skal du altid optage en medicinsk anamnese.

Du skal i den forbindelse være opmærksom på, at bisfosfonater har en halveringstid på flere år, hvilket betyder at patienter kan være i risiko for at udvikle osteonekrose i kæberne lang tid efter, at behandling med bisfosfonater er afsluttet.

Denosumab har en kortere halveringstid. Risikoen for, at patienter udvikler osteonekrose i kæberne seks måneder efter, at behandlingen med denosumab er ophørt, formodes at være lille.

Hvordan kan udvikling af osteonekrose i kæberne forebygges?

Før start af antiresorptiv behandling

Risikoen for at udvikle osteonekrose i kæberne er øget hos patienter, der har ubehandlede infektioner, dårligt tilpassede proteser eller som får foretaget tandekstraktion, mens de er i antiresorptiv behandling.

Patienter, der skal starte højdosis eller adjuverende behandling, bør få foretaget fokussanering hos praktiserende tandlæge før start af behandling for at undgå, at de skal have foretaget tandekstraktion, mens de er i behandling.

Patienter, der skal starte lavdosis behandling, og som ikke får foretaget regelmæssige tandeftersyn, bør få foretaget tandeftersyn hos praktiserende tandlæge i forbindelse med start af behandling for at undgå, at de skal have foretaget tandekstraktion, mens de er i antiresorptiv behandling.

Hos patienter med tandproteser bør det vurderes, om der er behov for tilpasning af proteser med henblik på at undgå udvikling af tryksår.

Under og efter antiresorptiv behandling

Patienter bør få foretaget regelmæssige tandeftersyn. Det er vigtigt, at der foretages kontrol af ophealing efter eventuel tandekstraktion eller anden oral kirurgi.

Der er ikke evidens for at pausere behandling med perorale bisfosfonater før og efter tandbehandling.

Hos patienter med tandproteser bør det løbende vurderes, om der er behov for tilpasning.

Risikofaktorer for udvikling af osteonekrose i kæberne hos patienter, der får eller tidligere har fået antiresorptiv behandling

Tandekstraktioner eller dårligt tilpassede tandproteser

– i hovedparten af tilfældene opstår osteonekrose i kæberne efter tandekstraktion, hvor der ikke sker en ophealing, eller pga. af dårligt tilpassede proteser, der giver tryksår, som ikke heler.

Dosis – jo højere dosis, jo højere risiko

Varighed – risikoen for at udvikle osteonekrose i kæberne øges med behandlingens varighed

Rygning

Diabetes

Dårlig mundhygiejne og/eller tandstatus

Orale infektionstilstande – fx parodontitis/periimplantitis og apikal parodontitis

Exostoser i kæben – fx tori og knoglefremspring

Patienter, der er opereret for osteonekrose i kæberne

Patienter, der er opereret for og har afsluttet behandling for osteonekrose i kæberne, kan få foretaget samme behandlinger som patienter, der får eller tidligere har fået antiresorptiv behandling.

OBS: Ved mistanke om eller tegn på osteonekrose i kæberne skal patienter henvises til en tand-, mund- og kæbekirurgisk afdeling på et sygehus.

Læs mere på
[stps.dk/
osteonekrose](https://stps.dk/osteonekrose)

Hvilke behandlinger kan foretages?

Det vil altid bero på en konkret sundhedsfaglig vurdering af den enkelte patient, hvilke behandlinger der kan foretages af tandlæger, tandplejere eller kliniske tandteknikere i privat og kommunal praksis hos patienter i

antiresorptiv behandling. Som behandler skal du tillige være opmærksom på de begrænsninger, der kan være i dit fagområde. Nedenstående omfatter ikke specialtandlæger i tand-, mund- og kæbekirurgi.

	Patienter i højdosis behandling	Patienter i adjuverende behandling eller patienter i lavdosis behandling i mere end fire år	Patienter i lavdosis behandling i op til fire år
Før start af antiresorptiv behandling	Der er som udgangspunkt ikke nogen behandlinger, der ikke kan foretages hos patienter før opstart af antiresorptiv behandling.		
Under og Efter antiresorptiv behandling	Der kan foretages - Undersøgelse - Tandbevarende behandling, fx almindelig tandrensning, udvidet tandrensning, tandrodsrensning, fyldning, kronebehandling, rodbehandling, rodkapper, proteser og broer - Tilpasning af tandproteser Der bør ikke foretages - Implantatindsættelse, tandekstraktion eller anden oral kirurgi Bliver implantatindsættelse, tandekstraktion eller anden oral kirurgi nødvendig, skal patienten henvises til en tand-, mund- og kæbekirurgisk afdeling på et sygehus.	Der kan foretages - Undersøgelse - Tandbevarende behandling, fx almindelig tandrensning, udvidet tandrensning, tandrodsrensning, fyldning, kronebehandling, rodbehandling, rodkapper, proteser og broer - Tilpasning af tandproteser Der bør ikke foretages - Implantatindsættelse, tandekstraktion eller anden oral kirurgi Bliver implantatindsættelse, tandekstraktion eller anden oral kirurgi nødvendig, bør der foretages en individuel sundhedsfaglig vurdering af, om behandlingen kan foretages af en specialtandlæge i primærsektoren, eller om patienten skal henvises til en tand-, mund- og kæbekirurgisk afdeling på et sygehus*.	Der kan foretages - Undersøgelse - Tandbevarende behandling, fx almindelig tandrensning, udvidet tandrensning, tandrodsrensning, fyldning, kronebehandling, rodbehandling, rodkapper, proteser og broer - Tilpasning af tandproteser - Implantatindsættelse, tandekstraktion og anden oral kirurgi Vær opmærksom på patienter i lavdosis injektionsbehandling Hos patienter, der får lavdosis injektionsbehandling, bør tandekstraktion, implantatindsættelse eller anden oral kirurgi ikke ske tæt på administrationstidspunktet og helst midt i perioden mellem to injektioner. Hvis heling efter tandekstraktion, implantatindsættelse eller anden oral kirurgi ikke er komplet efter fire uger, kan det være tegn på osteonekrose i kæberne, og patienten skal henvises til en tand-, mund- og kæbekirurgisk afdeling på et sygehus.

*) Begrænsningen af de nævnte kirurgiske behandlinger på disse patienter ligger udelukkende i autorisationslovens § 17 om omhu og samvittighedsfuldhed. Der skal dog ligge væsentlige sundhedsfaglige overvejelser til grund for, at tandlæger uden speciale udfører implantatindsættelse, tandekstraktion eller anden oral kirurgi på patienter i adjuverende eller lavdosis behandling i mere end fire år.

Relateret dokument 3/3

Dokument Navn:	Bilag - Tidlig behandling af vigende overkæbe.pdf
Dokument Titel:	Bilag - Tidlig behandling af vigende overkæbe
Dokument ID:	11734016

Tidlig behandling af vigende overkæbe

Henvisningsvejledning til praktiserende specialtandlæger i ortodonti.

Patienter med maksillær retrognati kan henvises til Afdeling for Kæbekirurgi, Rigshospitalet (AKK). Behandlingen af denne patientgruppe foregår i et samarbejde mellem behandlingsenheden i primærsektoren og AKK. Patienterne henvises den kirurgiske del af behandlingen (indsættelse og fjernelse af skeletal forankring), mens den ortodontiske behandling fortages i primærsektoren.

Visitation og konference

Patienterne skal henvises til AKK som hidtil med henblik på fremlæggelse på de faste behandlingskonferencer som afholdes mellem de kommunale behandlingsenheder og AKK.

På konferencen vil der blive taget stilling til indikation for eventuel tidlig intervention, desuden udarbejdes en samlet behandlingsplan for patienterne inklusive eventuelt behov for senere ortodontisk-kirurgisk behandling.

Visitationskriterier:

Patienter med maksillær retrognati.

Aldersgruppe: under 10 år på henvisningstidspunktet.

Visitationskriterier inkluderer ikke:

Patienter med mandibulær prognati.

Patienter med basale vertikale asymmetrier i maksil og/eller mandibel.

Patienter med transverselle asymmetrier i mandiblen.

Patienter over 10 år på visitationstidspunktet.

Patienter hvor behandling i generel anæstesi er kontraindiceret.

Patienter hvor en omfattende ortodontisk behandling ikke forventes at kunne gennemføres.

Krav til materiale ved fremlæggelse

Anamnese.

Fuldstændig klinisk undersøgelse.

Ansigtfotos frontalt og i profil - ved tvangsføring tages suppleres med fotos i retruderet kontaktposition.

Mundfotos - ved tvangsføring suppleres med fotos i retruderet kontaktposition.

Ortopantomogram.

Profilrøntgen – ved tvangsføring tages profilrøntgen i retruderet kontaktposition.

Initial behandlingsplan inklusive alternative behandlingsmuligheder.

Det videre behandlingsforløb

Ved indikation for behandling planlægges det samlede behandlingsforløb, som normalt vil omfatte:

1. Behandlingsplan fremlægges og der indhentes informeret samtykke til behandling i primærsektoren.
2. Henvisning til AKK med henblik på indsættelse af skeletal forankring.
3. Indsættelse af skeletal forankring i AKK og postoperativ kontrol.
4. Indsættelse af relevant apparatur med henblik på opstart af behandling i primærsektoren.
5. Behandling og monitorering i primær sektoren.
6. Efter afsluttet behandling henvises igen til AKK med henblik på fjernelse af den skeletal forankring.